

Tässä on Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen (Keusote) näkökulmasta laadittu lausunntoluonnos Hyvinkään kaupungin sivistystoimen palveluverkkoluonnokseen 2026–2036.

Lausunto on koottu toimittamanne selvitysluonnoksen pohjalta, huomioiden erityisesti hyvinvointialueen ja sivistystoimen väliset yhdyspinnat, kuten opiskeluhuollon tilatarpeet, lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyn sekä monialaista tukea tarvitsevien lasten palveluiden saavutettavuuden.

LAUSUNTO: Hyvinkään sivistystoimen palveluverkkoselvitys 2026–2036

Vastaanottaja: Hyvinkään kaupunki, Sivistystoimi

Lausunnonantaja: Keski-Uudenmaan hyvinvointialue (Keusote)

Päivämäärä: 31.3.2026

1. Yleiset huomiot

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue kiittää mahdollisuudesta lausua Hyvinkään kaupungin sivistystoimen palveluverkkoluonnoksesta. Keusote pitää välttämättömänä, että palveluverkkoa uudistetaan ennakoivasti vastaamaan muuttuvaa väestörakennetta ja laskevaa syntyvyyttä. Hyvinvointialueen näkökulmasta on kriittistä, että sivistystoimen tilaratkaisut ja palvelujen sijoittuminen tukevat lasten, nuorten ja perheiden sujuvaa arkea sekä mahdollistavat lakisääteisen opiskeluhuollon ja muun sote-tuen tuottamisen tehokkaasti. Suunnitelma on laaja-alainen ja laadittu erittäin kattavasti.

2. Opiskeluhuollon työtilat ja sote-yhdyspinnat

Palveluverkon tiivistäminen ja yksiköiden yhdistäminen (esim. vaihtoehdot 1, 4 ja 5, joissa esitetään uutta suurta yhtenäiskoulua) vaikuttavat suoraan Keusoten henkilöstön, kuten kuraattorien, psykologien ja kouluterveydenhoitajien, työtilatarpeisiin.

- **Tilasuunnittelu:** Uudisrakentamisessa (kuten suunniteltu yhtenäiskoulu Vehkojan tontille) ja peruskorjauksissa on varmistettava riittävät ja tietosuojatut tilat opiskeluhuollolle.
- **Keskittämisen vaikutukset:** Jos perusopetus keskittyy suurempiin yksiköihin, on huomioitava, että opiskeluhuollon tarve saattaa kasvaa yksikkökoon suurentuessa. Keusote painottaa, että tilojen tulee mahdollistaa moniammatillinen työskentely ja matalan kynnyksen kohtaamiset.

3. Lasten ja nuorten tuki sekä varhainen puuttuminen

Selvityksessä tunnistetaan lasten tuen tarpeiden kasvun edellyttävien suunnitelmallisten ratkaisujen ja joustavien ryhmäjärjestelyjen lähellä lapsen arkea.

- **Varhaiskasvatus:** Keusote pitää myönteisenä esiopetuksen järjestämistä joustavasti sekä päiväkodeissa että koulujen yhteydessä, mikä tukee nivelvaiheiden turvallisuutta.
- **Erityisen tuen tarve:** Erityisluokkien ja pienryhmien sijoittuminen (esim. Hakalantalon erityisluokkien siirto Martin kouluun vaihtoehdossa 1) vaatii tiivistä koordinaatiota hyvinvointialueen kanssa, jotta sote-tuki seuraa oppilaiden mukana.

4. Palveluiden saavutettavuus ja liikenneturvallisuus

Selvityksessä on arvioitu koulumatkojen pidentymistä, jos Hyvinkäänkylän, Nopon tai Ridasjärven koulut lakkautetaan.

- **Koulumatkat:** Hyvinvointialueen näkökulmasta pitkät tai turvattomat koulumatkat voivat lisätä kuormitusta perheissä ja vaikuttaa lapsen jaksamiseen. Erityisesti pienten lasten kohdalla saattoliikenteen kasvu ja omatoimisen liikkumisen väheneminen ovat huolenaiheita.
- **Syrjäytymisen ehkäisy:** Reuna-alueiden (kuten Monni, Herunen) palveluyhteistyö naapurikuntien kanssa on tärkeää, jotta palvelut pysyvät saavutettavina ja perheet eivät koe jäävänsä tavoittamattomiin.

5. Talous ja rakenteelliset muutokset

Hyvinkään kaupungin sopeutustarve valtionosuuksien vähentyessä on yhteneväinen hyvinvointialueen talouspaineiden kanssa.

- **Investoinnit:** Keusote pitää järkevänä pyrkimystä tilatehokkuuteen ja peruskorjausvelan hallintaan. Kuitenkin on varmistettava, ettei säästöpainne johda liian suuriin ryhmäkokoihin, mikä voisi lisätä raskaampien sote-palveluiden tarvetta tulevaisuudessa.
- **Yhteiskäyttöisyys:** Keusote kannustaa sellaisten tilaratkaisujen (esim. kylätaloperiaate Monnissa) suosimiseen, joissa samoja tiloja voidaan hyödyntää monipuolisesti eri ikäryhmien ja palveluiden tarpeisiin.

6. Johtopäätökset

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue esittää, että:

1. **Lapsivaikutusten arvioinnin (LAVA)** tuloksia hyödynnetään laajasti päätöksenteossa, erityisesti sellaisten vaihtoehtojen kohdalla, jotka lakkauttavat lähipalveluita.
2. **Opiskeluhuollon tilatarpeet** huomioidaan yksityiskohtaisesti jatkosuunnittelussa kaikissa skenaarioissa.
3. **Monialainen yhteistyö** kaupungin ja Keusoten välillä jatkuu tiiviinä, jotta palveluverkon muutokset eivät heikennä tuen saavutettavuutta haavoittuvassa asemassa oleville lapsille ja nuorille.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue